

Αρχική ▶ Μαρτυρικές Πόλεις ▶ Ν. Αχαιάς ▶ Δήμος Καλαβρύτων ▶ Καλάβρυτα, 13 Δεκεμβρίου 1943

Καλάβρυτα, 13 Δεκεμβρίου 1943

Σελίδα 1 από 4

Το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, 13 Δεκεμβρίου 1943

Οι Γερμανοί μπήκαν στα Καλάβρυτα στις 09/12. Δημιούργησαν έναν ασφυκτικό κλοιό γύρω από την πόλη, προκειμένου να μην μπορεί κανείς να ξεφύγει. Την έντονη ανησυχία των κατοίκων κατάφερε, παραπλανώντας τους, να κατευνάσει ο Γερμανός Διοικητής, ο οποίος τους διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται κανείς να πάθει τίποτε και ότι ο στόχος τους ήταν η εξόντωση των αναρτών. Προχώρησαν αρχικά στην πυρπόληση σπιτιών που ανήκαν σε αντάρτες και αναζήτησαν την τύχη των Γερμανών τραυματιών της Μάχης της Κερπινής.

Στις 12/12, οι Γερμανοί άρχισαν να ετοιμάζονται για να αποχωρήσουν την επομένη. Το πρωί στις 13/12, ημέρα Δευτέρα, πριν καλά καλά ξημερώσει, χτύπησαν τις καμπάνες της κεντρικής εκκλησίας και Γερμανοί αξιωματικοί και στρατιώτες διέταξαν να συγκεντρωθούν όλοι οι κάτοικοι στο Δημοτικό Σχολείο, αφού πάρουν μαζί τους μια κουβέρτα και τρόφιμα μιας ημέρας.

Στο κτίριο του σχολείου έγινε ο χωρισμός και ο αποχωρισμός. Τα γυναικόπαιδα κλείστηκαν στο σχολείο και οι άνδρες από 14 χρονών και πάνω οδηγήθηκαν σε φάλαγγες στην κοντινή Ράχη του Καππή. Ο χώρος ήταν προσεκτικά επιλεγμένος. Η αμφιθεατρική του διαμόρφωση δεν θα επέτρεπε σε κανένα να γλιτώσει. Οι Καλαβρυτινοί ήταν αναγκασμένοι να βλέπουν τις περιουσίες τους, τα σπίτια και ολόκληρη την πόλη, να καίγονται και, μαζί τους, να παραδίδονται στη φωτιά οι γυναίκες και τα ανήλικα παιδιά τους εγκλειστα στο κτίριο του Σχολείου, το οποίο φρουρούσαν πάνοπλοι στρατιώτες.

Ο Γερμανός Διοικητής, για να καθησυχάσει και να παραπλανήσει τους συγκεντρωμένους, έδωσε το λόγο της στρατιωτικής του τιμής ότι δεν πρόκειται να τους σκοτώσουν. Ολόκληρη η πόλη παραδόθηκε σης φλόγες.

Την ίδια στιγμή ο Οδοντωτός κατηφόριζε κατάφορτος με τις σοδιές από το πλιάτσικο των Γερμανών στα σπίτια, στα μαγαζιά και τις αποθήκες, απ' όπου άρπαξαν ότι πολύτιμο υπήρχε. Μαζί και τα χρήματα και τα αποθέματα των Τραπεζών και των Δημοσίων Υπηρεσιών, αφού προηγουμένως ανάγκασαν τους Διευθυντές να τα παραδώσουν.

Από το ξενοδοχείο «Μέγας Αλέξανδρος», με μια πράσινη και ύστερα μια κόκκινη φωτοβολίδα, δόθηκε το σύνθημα της εκτέλεσης. Τα πολυβόλα θέρισαν τους Καλαβρυτινούς. Ακολούθησε η χαρακτηριστική βολή που ολοκλήρωσε το έγκλημα. Διασώθηκαν 13 άτομα.

Στο δημοτικό σχολείο, τα γυναικόπαιδα έζησαν στιγμές αγωνίας και τρόμου, καθώς οι φλόγες έζωναν το κτίριο του σχολείου. Σπάζοντας πόρτες και παράθυρα κατάφεραν τελικά να ξεφύγουν τρέχοντας μακριά από τα σπίτια που φλέγονταν, άρχισαν να αναζητούν τους δικούς τους. Μία από τις γυναίκες, η ηλικιωμένη Κρίνα Τσαβαλά, ποδοπατήθηκε από το πανικόβλητο πλήθος των γυναικόπαιδων και ξεψύχησε πριν αντικρίσει το αποτρόπαιο έγκλημα.

Ύστερα, οι γυναίκες ανηφόρισαν προς το μέρος που είχαν οδηγήσει τους άνδρες και βρέθηκαν μπροστά στο πιο φρικιαστικό και απάνθρωπο θέαμα. Άνδρες, πατεράδες, γιοι και αδελφοί κείτονταν νεκροί πλημμυρισμένοι στο αίμα.

Το μεγάλο δράμα των Καλαβρύτων είχε ξεκινήσει. Τα νιάτα, οι δημιουργικές δυνάμεις της πόλης, περιουσίες και κόποι χρόνων αφανίστηκαν στις 2:34' της 13ης Δεκεμβρίου 1943, όπως δείχνουν οι δείκτες του σταματημένου ρολογιού της εκκλησίας.

Η συνέχεια του δράματος βρήκε τις γυναίκες να προσπαθούν με τα νύχια να σκάψουν πρόχειρους τάφους στην παγωμένη γη του Δεκέμβρη, για να θάψουν τους νεκρούς τους. Με τις κουβέρτες που είχαν κοντά τους, μετέφεραν τους σκοτωμένους στο νεκροταφείο και άλλους έθαψαν εκεί στο λόφο, μια τραγική σκηνή που κράτησε μέρες.

Ακολούθησε η προσπάθεια της επιβίωσης μέσα στα χαλάσματα, που έμελλε για χρόνια να στεγάσουν τις απορφανισμένες οικογένειες.

Το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων «συγκίνησε και συνένωσε τους Έλληνες - δυνάμωσε τον αγώνα τους κατά το κατακτητή», ομολογεί ο τότε γενικός στρατιωτικός διοικητής των Γερμανών στην Ελλάδα.

Οι Καλαβρυτινές Γυναίκες, οι Καλαβρυτινές Μανάδες, μορφές ηρωικές, παλεύοντας κάτω από δύσκολες συνθήκες, κατάφεραν να αναθρέψουν τα παιδιά τους και να ξαναχτίσουν την πόλη μέσα από τα ερείπια.

Στον Τόπο της Εκτέλεσης, ο Λευκός Σταυρός και η Πετρωμένη Καλαβρυτινή Μάνα, αιώνια σύμβολα του μαρτυρίου, εξακολουθούν να στέλνουν μηνύματα ειρήνης και συναδέλφωσης των λαών του κόσμου.

Προηγούμενο - Επόμενο>>

Επόμε. >

[Πίσω]

PRINT EMAIL

Ευρετήριο άρθρων

Καλάβρυτα, 13 Δεκεμβρίου 1943
1943 - Επιχείρηση Καλάβρυτα
Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος
Τα Καλάβρυτα Σήμερα

Επιλογές

- Αρχική
- Δίκτυο - Διοικητικά
- Καθμένα Χωριά
- Δελτία Τύπου
- Δημοσιεύσεις
- Ιστορικά Στοιχεία
- Ιστορία των Ολοκαυτωμάτων
- Μαρτυρικές Πόλεις
- N. Αρκαδίας
- N. Άρτας
- N. Αττικής
- N. Αχαιάς
- N. Βοιωτίας
- N. Δράμας
- N. Ηρακλείου
- N. Θεσπρωτίας
- N. Θεσσαλονίκης
- N. Ιωαννίνων
- N. Καστοριάς
- N. Κεφαλληνίας
- N. Κοζάνης
- N. Λακωνίας
- N. Λαρίσης
- N. Λασιθίου
- N. Μαγνησίας
- N. Μεσσηνίας
- N. Πέλλας
- N. Ρεθύμνης
- N. Σερρών
- N. Τρικάλων
- N. Φθιώπδας
- N. Φλώρινας
- N. Φωκίδας
- N. Χανίων

Ημερολόγιο Ολοκαυτωμάτων

Επέτειοι Μνήμης
Ολοκαυτωμάτων

Βιβλιογραφία – Πηγές

Τέχνη και Ολοκαύτωματα

Εθνικό Συμβούλιο

Φωτογραφικό Άλμπουμ

Σύνδεσμοι

Επικοινωνία

Αναζήτηση

News Letter

Εγγραφείτε ώστε να ενημερώνεστε για όλες τις εξελίξεις του Δικτύου.

Όνομα

E-mail

- Εγγραφή
- Διαγραφή

OK!

